

	<h2 style="margin: 0;">СИЛАБУС</h2> <h3 style="margin: 0;">НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</h3> <h2 style="margin: 0;">«ФІНАНСУВАННЯ ТА КРЕДИТУВАННЯ АПК»</h2> <p style="margin: 5px 0 0 0;">Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)</p> <p style="margin: 5px 0 0 0;">Спеціальність: <u>073 Менеджмент</u></p> <p style="margin: 5px 0 0 0;">Рік навчання: <u>2-й, семестр 4-й</u></p> <p style="margin: 5px 0 0 0;">Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u></p> <p style="margin: 5px 0 0 0;">Назва кафедри: <u>Фінансів, банківської справи та страхування</u></p> <p style="margin: 5px 0 0 0;">Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	д.е.н., професор Вдовенко Лариса Олександрівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	vdoenko_larisa@i.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Фінансування та кредитування АПК» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 годин: лекції – 26 год., практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при проходженні практики, подальшому навчанні на бакалаврському та магістерському рівні вищої освіти та фаховій діяльності.

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Фінансування та кредитування АПК» спрямована на глибоке та ґрунтовне засвоєння здобувачами теоретичних і практичних аспектів відносин щодо фінансування та кредитування діяльності підприємств аграрного сектора економіки з банківськими установами.

Освітня компонента «Фінансування та кредитування АПК» формує знання, уміння, навички та компетенції, необхідні для фахівця з менеджменту.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у досягненні здобувачами належного рівня професійних знань, вмінь та навичок з теорії і практики фінансування та кредитування АПК, використання грошово-кредитного інструментарію в сучасній кредитній системі, дослідження ролі кредиту в економіці держави, як невід’ємного елемента підготовки висококваліфікованих фахівців.

Завдання вивчення дисципліни

Завданням вивчення дисципліни є поглиблення теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти з таких питань як: опанування основ фінансового забезпечення, функціонування банківської та парабанківської системи, призначення та ролі кредиту в розвитку реального сектору економіки та економіці країни в цілому; ознайомлення з базовими термінами та поняттями у галузі кредитування та фінансування діяльності підприємств АПК; ознайомитись із формами фінансового забезпечення, із механізмом кредитування; вивчити зарубіжний досвід фінансування та кредитування АПК; висвітлити основні проблеми фінансового забезпечення аграріїв та шляхи їх вирішення.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПР 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод роботи в парах та групах), лідерські навички (реалізується через роботу в групах).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Фінансування та кредитування АПК: економічний зміст та особливості	2	2	12
2	Фінансове посередництво у кредитуванні	4	4	12
3.	Фінансові ресурси аграрного сектора економіки	2	2	12
4	Особливості аграрного сектора та необхідність його кредитування	4	4	13
5	Кредитне забезпечення аграрного сектора економіки	4	4	13
6	Фінансування АПК та державна фінансова підтримка	4	4	13
7	Світовий досвід фінансування та кредитування АПК	4	2	13
8	Новітні інструменти фінансування та кредитування АПК	2	2	12
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача вищої освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача вищої освіти є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Самостійна робота здобувача вищої освіти організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (презентації).

Виконання самостійної роботи здобувачами вищої освіти здійснюється під час виконання окремих завдань на практичних заняттях, вирішенні тестових завдань та виконанні індивідуального завдання.

Індивідуальне завдання повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький, науковий характер. Тип індивідуального завдання – презентація, доповідь, наукове дослідження, ситуаційне завдання, реферат.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	30	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
2	Підготовка до лекційних та	20	Протягом	Усне та письмове

	практичних занять (робота з інформаційними джерелами, опрацювання першоджерел)		семестру	опитування, тестовий контроль, вирішення задач, обговорення проблемних питань
3	Індивідуальне завдання	25	1 раз на семестр	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних заходів	25	2 рази на семестр	Тестування
Разом		100		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Vdovenko L. Activation of financial mechanisms in the system financial and credit security for the development of agricultural enterprises. In: *Financial mechanism in the system of economic vectors of development of Ukraine*: Scientific monograph. Riga, Latvia: “Baltija Publishing”, 2023. P. 32-60. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-291-3-2>

2. Банківська система: навчальний посібник. Ситник Н.С., Стасишин А.В., Блащук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О.; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с.

3. Вдовенко Л.О., Вдовенко І.С. Фінансові аспекти розвитку підприємств аграрного сектора економіки: *монографія*. Вінниця: ТОВ «Друк», 2022. 200 с.

4. Вдовенко Л.О., Слободянюк В.В., Терлецький П.Г. Формування умов безпечного підприємництва в аграрному бізнесі. *Ефективна економіка*. 2024. № 2. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/3081/3117> DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.2.26>

5. Вдовенко Л.О., Черненко О.С., Лісовська В.Ю. Фінансова спроможність страховиків в умовах реалій сьогодення. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2024. № 8 (88). URL: <https://www.inter-nauka.com/issues/economic2024/8/10191> DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-8>

6. Іванчук Н.В. Гроші і кредит : навчальний посібник. Острого : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 332 с.

Додаткова література

1. Вдовенко Л. О., Вдовенко І. С. Фінансові механізми впливу на розвиток підприємств аграрного сектора економіки. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2022. № 1 (59). С. 77–94. DOI: 10.37128/2411-4413-2022-1-6.

2. Вдовенко Л. О., Тітов Д. В. Безпека підприємств аграрного сектора економіки: загрози та наслідки. *Агросвіт*. 2023. № 20. С. 16–22. DOI: 10.32702/2306-6792.2023.20.15. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/2288/2320>

3. Вдовенко Л. О., Тітов Д. В., Герасимчук В.Г. Інвестиційна складова розвитку сільських територій України. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2023. № 3(65). С. 51–72. DOI: 10.37128/2411-4413-2023-3-

4. Вдовенко Л.О. Ефективність управління активами – основа зростання фінансового потенціалу підприємств аграрного сектора економіки. *Економіка та суспільство*. 2022. № 37. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-26>

5. Вдовенко Л.О. Інструменти державної фінансової підтримки аграрного сектора в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск 44. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/issue/view/44>. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-82>.

6. Вдовенко Л.О. Фінансовий аспект діяльності підприємств малого і середнього бізнесу в аграрній сфері та їх роль у розвитку сільських територій. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2021. №2. С.26–37.

7. Вдовенко Л.О., Вдовенко І.С. Фінансові механізми впливу на розвиток підприємств аграрного сектора економіки. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2022. №1. С. 77–94.

8. Вдовенко Л.О., Мороз К.М., Ковальчук Т.В. Грошово-кредитна політика НБУ та її вплив на банківську діяльність. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 35. С. 362–368.

9. Вдовенко Л.О., Слободянюк В.В., Терлецький П.Г. Формування умов безпечного підприємництва в аграрному бізнесі. *Ефективна економіка*. 2024. № 2. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/3081/3117> DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.2.26>

10. Вдовенко Л.О., Тітов Д.В. Сільські територіальні громади в Україні: фінансово-економічний потенціал розвитку. Монографія. Вінниця : Видавництво ТОВ «Нілан-ЛТД». 2024. 260 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL:<http://www.zakon.rada.gov.ua/>.

2. Офіційний сайт Урядового порталу. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.

3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>.

4. Офіційний сайт Віртуального університету Міністерства фінансів України. URL: <http://edu.minfin.gov.ua/Pages/Default.aspx>.

5. Офіційний сайт Академії фінансового управління Міністерства фінансів України. URL: <http://ndfi.minfin.gov.ua/>.

6. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>

7. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/>

8. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

9. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського URL.: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ з/п	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь в дискусіях на лекційних заняттях	4
2	Робота на практичних заняттях (тести, усне і письмове опитування, контрольна робота, розв'язування задач)	10
3	Проміжний контроль	10
4	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	6
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
5	Участь в дискусіях на лекційних заняттях	4
6	Робота на практичних заняттях ((тести, усне і письмове опитування, контрольна робота, розв'язування задач)	10
7	Проміжний контроль	10
8	Індивідуальне завдання	6
	Всього за атестацію 2	30
11	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	зараховано
60-65	E	
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни